

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 30 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 30 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. BEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDOMOSOK: HOFFMANN ÉS KRONVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: FIAC-UTCA 49

Új csatákra készen az oroszok ellen

Szerbiában a fegyenceket is besorozták — Határ-összeütközések a szerbek és a bolgárok között — A francia hadsereg összeomlása előtt — A párisi royalisták államcsinyre készülnek

Debrecen, szeptember 19.

Magyarországon lelkes fölhívások és a saját lelkesedéstük állítja csatasorba az embereket. Hősök állanak föl a mindennapi munka mellől fegyvert ragadni a szent szabadságért, a hazáért. Szerbiában pedig a kormány amnesztiát ad a rablógyilkosoknak, a tolvajoknak, szabadon eresztik a fegyházak töltelékét, hogy hadseregébe állítsa a fegyházból kiszabadított fegyenceket. Méltó intézkedés a gyilkosok országához. Lehet különben, hogy tévedünk. Lehet, hogy ott úgy volt, hogy az elem, amely királygyilkosságok vérfoltjaitól szennyes kézzel egyenruhában járt, az való fegyházba s a tisztességesebb rész az volt, amely fegyencruhában börtönökben lakott eddig. Ezek ellen igazán nem csatákat kell vívni, hanem kiéheztetni, kiirtani.

Az igazi csatákat már régen nem is délen vívjük, hanem északon, ahol példátlan hősiességgel állanak vitéz katonáink hosszú óriás csatákban a tulnyomó számu ellenség előtt győzedelmes fényes haditettekkel soha sem hervadó babérkoszorút fonva homlokukra. Most az új hadállások elfoglalása folyik, amelyek előtt ismét rettenetes veszteségekkel török meg az orosz erő, amelynek minden számbeli nagysága mellett sem sikerült megzavarni azokat a terveket, amelyeknek végrehajtása a mi feladatunk addig, amíg szövetségeseink végezvén a francia ellenállással, haderejével ide siet, hogy egyesült erővel a végső és fényes győzelmet vívja ki az orosz fölött.

Pedig már nincs messze ez az idő. A hivatalos jelentések szerint a francia haderő ellenállási képessége már is megtört a német hadsereg kitérőségén, erején és föltartóztathatatlan előnyomulásán. A Páris körül megindult harcok mindegyike mértőföldköve annak a meredek lejtőnek, amelyen Franciaország katasztrófája felé zuhan.

Hogy ez már magában Franciaországban is tudattá kezd válni, mi sem bizonyítja jobban, mint a mindjobban növekvő kétségbeesés, a mind hangosabbá váló elégedetlenkedés, amely minden francia vereségre nőttön-nő azzal a dühvel együtt, amelyet szövetség-

ges társai ellen, de elsősorban Oroszország ellen éreznek a franciák. Franciaország ez érzése olyan lehet, mint a vén kokotté, aki drága pénzen tart magának életerősnek hitt szeretőt és rájön, hogy ez az ő drága pénzén egy másik szeretőt tart.

Mai távirataink itt következnek:

Csaták Galiciában

Budapest, szeptember 19. (Hivatalos jelentés.) Kiadott szeptember 19-én délután 6 óra 15 perckor.

Hadseregünk csoportosítása az északi hadszíntéren folyamatban van.

Egy orosz gyaloghadosztály elszigetelt támadását szeptember hó 17-én véresen visszavertük.

A Sieniawa-i keleti, harcserüen meg erősített kisebb hídfő, melyet résziünkről csupán nagyon gyöngye csapatok hősiességgel védelmezték, kényszerítette az oroszokat két hadtestüknek és nehéz tüzéségüknek fölvonultatására. Miután az erődítés céljának megfelelt, azt önként kiirtették.

Höfer vezérőrnagy, a vezérkar főnökének helyettese.

A Dankl-hadsereg ereje.

Béc, szeptember 19. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A *Zeit* mai számában Dankl tábornok hadseregparancsát haderőnk megöröhetsége egyik legjelentősebb dokumentumának tekinti. *Északi haderőnk tömör sorban összpontosított erejének további hősi munkája iránt a legteljesebb bizalommal lehetünk.*

Sienkiewitz hadifogságunkban.

Budapest, szeptember 19. (Magyar Távirati Iroda.) A galíciai harcokban csapataink foglyul ejtették Sienkiewitz Henryket, a „*Quo vadis?*” szerzőjét.

Ez a hír több szempontból kelti föl a magyar közönség érdeklődését. Sienkiewitz tudvalevően lengyel származású s mégis az orosz cár hordáiba szegődött, holott semmiféle kötelesség nem szólíthatta: a világhírű regényíró ugyanis már 68 éves. Megemlíti még, hogy Sienkiewitz 1906-ban az irodalmi Nobel-díj nyertese volt.

Boroevics Szvetozár hadseregparancsnok

Kassa, szeptember 18. Szeptember 7-iki kelettel levelet irt Boroevics Szvetozár volt kassai hadtestparancsnok Kassa város plébánosához, Konrády Lajos prépost-kanonokhoz, aki azelőtt maga is tábori lelkész volt. A levél így hangzik:

Kedves Barátom!

Bucsuzásunk alkalmával Ön nekem szerencsét kívánt. *Kívánsága teljesült. A 6-ik hadtest hét napos gyilkos csatában győzött és magatartásával elévülhetetlen dicsőséget szerzett. Majd ha a háborúnak vége lesz, csak akkor fogja megtudni a világ, hogy a 6-ik hadtest a háboruban mit cselekedett. Sajnos, hogy ez nem történhetett áldozatok nélkül, a melyeket senki jobban nem fájlalhat, mint én. Önt hivatása a vigasztalásra predesztinálja: mondja meg az özvegyeknek és árváknak, hogy az áldozat nem volt hiába, mert bőségesen megtermi hazánk új virágzását. A győzelem után, majdnem még a harctéren, hadseregparancsnokká lettem kinevezve s hadtestemet át kellett adnom. Bárminő nagy is a kitiüntetés, örömet lehangolta az, hogy a 6-ik hadtest derék csapatait, amelyeket én neveltem és amelyek szíve minden szálával csüggök, el kellett hagynom, hogy egy hadsereget vegyek át. Azzal vigasztalom magamat, hogy a jó Isten rendelte ezt így s Ő tudja, hogy miért. Ma új csata kezdődött, minden jól megy. Lépjen fel tisztének minden tekintélyével netaláni híresztelések ellen, amelyeket tétlen emberek találnak ki és terjesztenek messze a lőtávoltól. Legteljesebb bizalommal jósolhat mindenütt szerencsés végkifejlést. Régi barátsággal szívélyesen üdvözli*

Boroevics Szvetozár.

Osztrák és magyar hadkölcson-pénztárak.

Budapest, szeptember 19. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) Az Osztrák-Magyar Bank főtanácsa ma ülést tartott, amelynek legfőbb tárgya volt: határozathozatal annak a megállapodásnak a tervezetere vonatko-

Kénytelen meghajolni mindenki a

HRABÉCZY

gőzmosó, vegytisztító és ruhafestő gyár
(Debreczen, Széchenyi-utca 42.)

munkájának tökéletessége előtt.

zóan, amelyet az Osztrák-Magyar Banknak a két kormányval kell megkötnie a hadi kölcsönpénztár dolgában. Az Osztrák-Magyar Bank két ilyen pénztárt állít föl, amelynek egyike Ausztriában, másika pedig Magyarországon lesz.

A cár nem lesz fővezér.

Pétervár, szeptember 19. (Magyar Távirati Iroda.) A korábbi hírekkel szemben azt jelentik, hogy a cár nem megy a főhadiszállásra, hanem a trónörökösrel Kiewbe utazik.

Bolgár-szerb határ-összeütközések

Bécs, szeptember 19. A Reichspost jelenti szófiai értesülése alapján:

A bolgárok és a szerbek között határ-összeütközések voltak. Bulgária ezért diplomáciai lépéseket tesz Szerbiában.

Fegyenc-banda a szerb hadseregben.

Bécs, szeptember 19. A Reichspost jelenti: Macedoniában borzalmas állapotok vannak. A kormány az összes ujszerbiai fogházból kiengedte a rabokat és bandákká alakította őket. Ujszerbiában mindenkit kényszerítenek, hogy lépjen be a szerb hadseregbe.

Kolera Nisben.

Bécs, szeptember 19. A Neue Freie Presse-nek jelentik Szalonikiból, hogy Nisben kitört a kolera.

A párisi csata

Bécs, szeptember 19. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A Neue Freie Presse szerint a németek Marne menti győzelme nemcsak katonai esemény lesz, hanem nagy fontosságú politikai aktus. A francia nemzet nem fogja megbocsátani Poincarénak, a köztársaság-elnökének a megalázó vereséget.

A hesseni herceg sebesülése.

Frankfurt, szeptember 19. Frigyes Károly hesseni herceg srappell-sebesülése könnyebb természetű. Az ágyugolyó szilánkjai a herceget balcsipőn és combján sebesítette meg.

Allamcsiny készül Franciaországban?

Genf, szeptember 19. Franciaországból érkezett jelentések mondják, hogy a titkos royalista ágensek erősen mozgolódnak. A kormány menekülése után royalista fölhívásokat osztogattak, amelyekben arra hivatkoztak, hogy a német győzelmek csakis a német monarchista gondolatra vezethetők vissza. A röpcédulákat a hadseregben is osztogatták. A párisi prefektus változása erre a mozgalomra vezethető vissza, annál is inkább, mert a régi prefektus erősen rokonszenvezett a royalistákkal. Poincaré naponta kapja a fenyegető leveleket. A hangulat olyan, hogy új kabinetválságtól kell tartani.

Nyilakkal lönek a francia aviatikusok.

Berlin, szeptember 19. A francia aviatikusok új harci eszközt hoztak a háborúba: a repülőgépekről tizenöt centiméter hosszú acélnyilakkal lövöldöznek a német katonákra. Különösen a Zeppelin-léghajók ellen használják a francia aviatikusok az új fegyvert, amely azonban éppen úgy hatástalannak bizonyul, mint ahogy a golyók sem tehettek kárt a Zeppelinekben.

Nem jön az indiai segítség.

Marseille, szeptember 19. Itt már teljesen lemondtak annak a nyolcvanezer főnyi indiai segélycsapatnak megérkezéséről, amelyet az angolok az indiai forradalom kitörése előtt ígértek be a franciáknak. Az angolok most már nem képesek Indiából csapatokat hozni az európai harcterekre.

Debrecen részvéte a vezérkari főnök gyászában

A rawaruskai csatában elesett hőtzendorfi Conrád Ferenc báró vezérkari főnöknek a fia, hőtzendorfi Conrád Herbert báró dragonyos hadnagy is. A vezérkari főnököt ért veszteség fölött most Debrecen városa is kifejezte részvétét a vezérkari főnökhöz, mint a debreceni 39. gyalogezred tulajdonosához intézett következő táviratban:

Nagyméltósága

báró hőtzendorfi Conrád Ferenc gyalogsági tábornok urnak, a vezérkar főnökének

109. számú tábori posta.

Fiának a dicsőség mezején történt hősi halála felett érzett mély fájdalomában résztvevő szívvel osztozik

Debrecen város közönsége és tanácsa nevében

Kovács József, polgármester.

Az egyetem rektora az egyetemi ifjusághoz

Fölvívás a hadseregbe való belépésre

A debreceni egyetem megnyitása előtt Kiss Ferenc rektor hazafias érzéstől lángoló fölvívást bocsátott ki az egyetemi ifjusághoz, hogy lépjenek be önként a hadseregbe. A lelkesítő fölvívás a következő:

A debreceni m. kir. tudományegyetem rectora.

17/1914.

AZ EGYETEM HALLGATÓIHOZ!

Egyetemi Polgárok! Kedves Fiaink!

Az ős főiskolában az új tudományegyetem kapui megnyitást s mi szeretettel hívunk, várunk benneteket a nagy tradíciók: a józan vallásosság, a tiszta erkölcs, lángoló hazafiság s magas eszmények által megszentelt falak közé, hogy ifjú lelketek bontakozó szárnyait erősítsük biztos repülésre az előttek álló nagy cél felé. Megreped szívünk a nagy gondolatra: a magyar hazának magyar intelligenciáit nevelni s türelmetlenül várjuk az időt, hogy megnyithassuk szánkat szólni néktek a tudás igéit.

És mi mégis a megnyitás ez első pillanatában, a közös tudományos munka fölvétele előtt más hivatást számunk nektek, testben erős, lélekben ép ifjak: azért hívunk ide a tudomány csendes berkeibe, hogy elküldjünk benneteket oda, hol vitéz katonáink, a világ első hősei karddal írják a történelmet, ágyuval szántogatják dicsőbb jövő rideg barázdáit, vérrel csokolják be termő idő biztató zálogát az idegen földre.

A dalos madár hallgasson el ma, vészmadarak vijjogják be fületekbe, lelketekbe: a ha-

za veszélyben; a tanítás és tanulás termei maradjanak üresen s népesedjenek be a harcmesők legendás hősökkel; Minerva tudós baglyának odu ma a helye, turulmadár szárnycsattogása süititse felettetek, előttetek: harcba mind, kinek karja, lelke ép; csatára, kinek szíve helyén van; halálba, aki élni akar!

Apáitok homlokáról lobogja a büszke láng, anyáitok szeméről szikrázza az égő köny, testvéreitek ajkáról csattogja a dacos csók: dicsőség, áldás, üdv a hősnak, ki az ő tüzhelyükért, becsületükért, templomuk csöndjéért, ősz királyért, szent hazáért vérrózsákat fakaszt vad ellenség rianó táborán; s szegyen arra, ki ma jogcimeket keres, melynek hívtány bokra mögé gyáván elbujhatik.

Megsérténénk tiszta lelketek szeplőtlen eszményeit, ha szükségét látók rábeszélmi benneteket; röviden, de lelkiünk teljes hevével s hitével szólunk hozzátok: A zászló kibontva. Sorakozzatok!

Áldásunk kísér, imádságunk fedez, ölel karunk vár vissza a biztos diadalból.

Isten nevében előre!

A közös hadügyminiszter ur rendelete alapján a vallás- és közoktatásügyi miniszter ur hozzánk intézett felhívására kihirdetjük, hogy szükséges lévén a hiányok pótlására minden tekintetben alkalmas altisztek kiképzése, a hadügyminiszter ur azok számára, a kik az egyéves önkéntesi szolgálathoz szükséges tudományos képesítéssel rendelkeznek, intelligenciájuknak megfelelő külön kiképzés céljából csoportokra osztottan egyelőre Wien, Gráz, Prága és Innsbruck állomáshelyeken

„altiszti iskolák akadémiai önkéntesek számára”

címen tanfolyamokat rendezett be, melyekre jelentkezéseket közvetít az „Akadémiai jelentkező iroda és tudakozó intézet önkéntes hadi szolgálatra” Wien, I. ker. Egyetem. Előzetes jelentkezéseket a rectori hivatal fogad el.

Jelentkezhetnek 17—20 éves önként belépők, népfölkelő korosztályiak, besorozott, de még be nem hívott, be nem sorozott, de önként belépni kívánó hadkötelesek, hadköteles koron túl levők s kik a honvédség póttartalékába tartoznak vagy jutnának (teologusok és s. lelkészek).

Az összes jelentkezők kötelesek az egyéves önkéntes szolgálatra előírt tudományos kiképzésről szóló igazolásukat bemutatni s a kiképzési osztályokba (gyalog, vadász és műszaki csapatok) való fölvételükre vonatkozó igényüket bejelenteni.

A belépni szándékozók az egyetemre azonnal beiratkozhatnak s tandíjfizetési kötelezettségük felfüggesztetik. Akadályoztatásuk esetén a személyes megjelenéstől eltérő intézkedéseink legfőbb tárgya leendő, hogy önkéntes bevonulásuk pályájukat illetőleg rájuk nézve semmi hátránnyal ne járjon.

Bővebb felvilágosítások a rectori hivatalban nyerhetők.

Debrecen, 1914. szeptember 17-én.

Kiss Ferenc,
e. i. rector.

Külsőleg és belsőleg

egyaránt legbiztosabb hatású házszer a

PALMA

Próbátveg 40 fillér.

„ Kapható: „

Dr. Szelényi Árpád

gyógyszerésznél

Debrecen, Plac-utca 30. sz.

**Szt. Lukács-
fürdői Kristály forrás
ásványvíz**

a világ legerterjedtebb és legjobb üdítő vize.
Debreczeni főraktár **KÖZPONTI DROGERIA**
városház-épület, ahonnan a vizet házhoz is szállítják.
Kapható minden fűszerüzletben.

A debreceni segítő-akció

A sebesült katonákért.

A Vörös Kereszt Egyesület debreceni fiókjának céljaira újabb a következő adományok folytak be a Debreceni Első Takarékpénztár pénztárához:

Lusztig Károly 500, Borgida Farkas (Royal) 20, Royal személyzet 17, Alsó nyírvíz-szabályozó társulat 50, dr. Szántó Sámuel (ismételten) 30, Szentgyörgyi Lajosné (Zilah) 10, Szabó Artur dr. 5, Nagy Ágnes 2, Sipos Ferenc 2, N. N. 2, Stern Péter 4, M. H. 2, Deutsch Lajos 2, N. N. 1, Kauffmann Izidorné (Nagykároly) 5, Löwy Bernát 10, dr. Mándi András 10, Müller Sándor 10, Pálffy József tanár 5, Löbl Gyula kereskedő 3, Fűredi József 2, Kontsek Géza 5, N. N. 2, N. N. 2, Horovitz Sámuel (Hadház) 1, Bakóczy András 1, Vedres Gáborné 1, id. Szoboszlai János 2, Félegyházy János 2, K. Tóth Mihály 2, Tomega Jánosné 1, Farkas Lajos (A.-Józsa) 1, Nagy Lajos 5, N. N. 2, Buray Sándor 1, Balogh Jánosné 1, öz. Arany Jánosné 2, Balogh Agoston 1, dr. Rásó Sándor 1, Vilmányi Imre 10, Nagy József 1, Bársony Sándor (Böszörmény) 2, Weisenberg Vilmos 2, N. N. 2, Szepess Sándor 1, Derzsi Géza 1, Mihalovits Jenőné 50, Mihalovits Margit 20, Mihalovits Mici 10, Mihalovits Anna 10, ifj. Mihalovits Jenő 10, dr. Moskovits Miksáné 20, Kovács Gyula 10, öz. Pányoky Károlyné 15, Hajnal Samuné 10, Szőke Béla 10, Nagy Albert 5, Török Péter 10, Trnka Ferenc 3, Medgyaszay Sándorné 5, Schwartz Antalné 10, dr. Nyíri Ernőné 10, Debreceni takarékszövetkezet 10, Debrecenvidéki takarékpénztár 5, Györfly Lajos 2, Mártha Ferenc 2, Pándoki Pista 30 fill., Sándor Leonka 30 fill., Reinbold Miklós 5, Havass Kálmánné 5, N. N. 1, N. N. 1, Tóth Imre 1, N. N. 1.50, N. N. 1.50, N. N. 1, N. N. 50 fill., Berzöffy 5 kor. Összesen 993 korona 10 fillér. Ezekhez hozzáadva a már kimutatott 12.458 kor. 81 fillért, a gyűjtés eddigi eredménye 13.451 kor. 91 fillér.

A katonák családjaiért.

A katonák visszamaradt családtagjainak segélyezésére újabb adakoztak: Kovács Etelka 5, Lindenfeld Józsefné 2, Dorsch Hugóné 2, Kovács József 1, Csatlós Gáborné 2, Szilágyiné 1, N. N. 1, Széchény Mórné 1, Schiszler Dezső 1, Kulcsár Imre 2, Koncz 1, Faragó Emma 1, Keresztesy Antal 1, Nagy József 1, Gáll Vilmosné 2, Erdős József 1, Steiner 4, Mandel Ignátz 2, Komlóssy Margit 5, Nábráczky Ella 5, Farkas László 2, Fejér Imre 2, Miklóssyné 1, Horvay Róbert 2, öz. Adler Imréné 1, Szabó Kálmán 1, Balogh Ili 1, Sallayné 2, Lendvai Józsefné 1, N. N. 1, Dániel Ferencné 4, Csobán Józsefné 2, Somogyi Lajos 1, öz. Iványi Andrásné 2, Korpónai Józsefné 2, Hajdu Józsefné 1, Balogh Imréné 1, öz. Szabó Péterné 2, Vilmányi Imre 1, Sélley Józsefné 1, Tóth Jánosné 1, Ungváry György 3, Kiss József 1, Herczeg Jánosné 1, Pokoly Józsefné 5, Nagy Ilonka 1, R. J. 2, Pálfi József 2, Patur Teréz 1, Jóna Bálint 1, Szathmáry Józsefné 1, öz. Veress Istvánné 1 kor.

Aranyat vasért.

Arany- és ezüst tárgyakat adományoztak: Nagy Árpádné 1 arany gyűrű, Kassa Mariska 1 arany gyűrű, Nagy Jolánka 1 arany gyűrű, 1 ezüst zsuzu, Szotyori Nagy Gizi 1 ezüst lánc, 1 tört cukorfogó, Huszár György 1 ezüst lánc, Müller Endre 1 ezüst gyűrű, ezüst törmelék, Balogh Laci 1 arany medaillon, Balogh Istvánné 1 arany gyűrű, Gájási Ida 1 pár arany fülbevaló, 2 régi pénz, Gájási Margit 1 pár és egy fél arany fülbevaló és 1 gyűrű, Surina Sándor 1 ezüst óra, 1 arany fülbevaló, N. N. 1 arany gyűrű, Krámer Gyuláné 2 ezüst óra, 2 arany gyűrű, 1 arany kereszt, 1 ezüst lánc, 1 ezüst érme,

Weisz Aranka 1 arany gyűrű, Wilhelms Ily 1 arany sziv, 1 arany gyűrű, Várady Gizi 1 arany lánc, Várady Ilona 2 ezüst karperec, 1 arany gyűrű, Kiss Andorné 1 arany gyűrű, Takács Ilona 1 pár fülbevaló, 1 gomb, N. N. 1 ezüst lánc, 1 arany gyűrű, Öry Zsuzska 3 ezüst törmelék, Révész Géza dr. 1 ezüst óra, Béres Dezsóné 1 arany karperec, Neumann Rezi 1 arany gyűrű, 1 ezüst karperec, Hegedüs István 1 pár arany fülbevaló, 1 ezüst lánc, N. N. 1 ezüst kés, 1 ezüst ceruza, 1 ezüst érem, 1 kis ezüst lánc, Szabó Otília 1 pár arany fülbevaló, Nagy Erzi 1 arany fülbevaló, Vohy Gizella 1 ezüst lánc, 1 ezüst fülbevaló, Szabó Margit 2 törött arany fülbevaló, Fényes Zoltán 1 arany gyűrű, Fényes Z. Loránd 1 arany gyűrű.

Vörös Kereszt Ujságláda.

Rácz Lajos ur, a debreceni gazdasági egyesület titkára ma szíves volt sebesült harcosaink részére való kiosztás végett 1200 darab gazdasági ismeretterjesztő füzetet hozzámm küldeni. — Hajnal Samu földbirtokos ur 100 darab képes hetilapot küldött hozzám a fenti célokra. A Vörös kereszt nevében fogadják hálás köszönetemet. — Együttal jelzem, hogy az ujságláda 3 korona 22 fillér készpénz is begyűlt, mely összeget, felhatalmazás folytán, cigarettá és szivar beszerzésére fordítok. Az ujságládnak újabb adományokat kér: **Sesztina Jenő.**

HIREK

Kerüljük a zajos mulatozást!

A főkapitány fölhívása

Rostást István főkapitány a következő fölhívást intézi a közönséghez:

Történelmi, nehéz időket élünk. Fiaink, testvéreink, véreink ugy észak, mint déli határainkon véres nagy csatákban védik szeretett hazánkat az ellenség ellen.

Ismerve Debrecen sz. kir. város közönségének áldozatra kész, hazafias, nemes gondolkodását, azon felhívással fordulok hozzá, hogy a jelen nehéz időkben *tartózkodjék a késő éjszakába is benyúló zajos nyilvános mulatozástól és zenéltetéstől.* A fogadó, vendéglő, kávéház és kávémerési iparokról alkotott szabályrendelet ezen izleték zenéltetési zárójának szabályozását hatáskörömbe utalván, módomban áll, hogy a nyilvános helyeken való zenélést törvényes rendelkezése alapján korlátozzam, azonban Debrecen hazafias gondolkodású lelkes közönségéhez sokkal méltóbbnak tartom, ha *saját elhatározásából* hozza meg ez áldozatot és minden kényszerítés nélkül önként szünteti meg a nyilvános helyen való zenélés és a mai idők komolyságához nem illő mulatozást. Lebegjen a nagyközönség szeme előtt, hogy a *dicső küzdelemnek már ez ideig is számos sebesültje fekszik városunkban*, akiknek nyugalomra és pihenésre van szükségük, hogy egészségüket és erejüket visszanyerve, a küzdelem mezejére ismét visszatérjenek. Ne feledkezzünk meg arról sem, hogy nagyon sokan vannak közöttünk, akiknél a harc a legnagyobb áldozatot, szeretteiknek életét kívánta. Veszteségüket azonban panasz és zúgolódás nélkül viselik. Mindnyájunk előtt szent fájdalomnak kell ennek lennie, hiszen az elhunyt hősök érettségük küldöttek, érettségük haltak dicső halált. — *Ne sértsük tehát emléküket profán mulatozással.* Debrecen, 1914. szeptember 19.

Rostás István,
rendőrfőkapitány

— Vasárnapi Istentiszteletek. A református templomokban vasárnap, e hó 20-án prédikálni fognak: a Nagytemplomban Balta-

zár Dezső dr. püspök, délután Konrád Zoltán s. lelkész, a Kistemplomban 9 órakor Farkas János s. lelkész, 11 órakor Uray Sándor lelkész, délután Farkas János s. lelkész, a Kossuth-utcai templomban Kovács János vallásoktató lelkész, délután Demeter Gyula s. lelkész, az Árpád-téri templomban Dicsőfi József lelkész, délután Balogh Béla s. lelkész, az ispotályi templomban Könyves-Tóth Kálmán lelkész, délután Polgár Gyula s. lelkész, a homokkerti imaházban Boér Károly vallásánár.

A Debreceni Városi Dalegyelet a sebesült katonákról és elhunyt hősekről emlékező alkalmi istentiszteleten, melyet Baltazar Dezső dr. püspök vasárnap délelőtt 9 órától tart a Nagytemplomban, két hatalmas férfiakat fog előadni. Az első darab lesz: Schubert: „A teremthöz” című gyönyörű himnusza, a második a Káldy Gyula által ártit kurucdalok közül: „II. Rákóczi Ferenc imádsága”.

Az ág. hitv. evang. templomban vasárnap délelőtt 10 órakor az istentiszteletet Labossa Lajos segédlelkész végzi.

— Az 1893. és 1892. évben született fiak figyelmébe. Debrecen város katonai és illetőségi ügyosztálya a következőket teszi közzé:

A m. kir. honvédelmi miniszter urnak 15.000/eln. 18. 1914. számú rendelete alapján felhivatnak a városunkban tartózkodó 1893. és 1892. években bárhol született ifjak, hogy összeírásuk végett f. hó 20., 21. illetőleg 22-ik napján a városháza udvarán okvetlenül jelentkezzenek, mivel ellenesetben karhatalommal fognak elővezettetni.

— Oriásli malomgégés a fővárosban. Budapesti tudósítónk jelenti: Az *Erzsébet-gőzmalom ma délben kigyuladt és teljesen leégett.* A kár óriási.

— Halálozás. Részvétellel fogadtuk a következő gyászjelentést: Fajdalomtelt, bánatos szívvel és a kifürkészhetlen isteni Gondviselés akaratában való megnyugvással számom rokon nevében is tudatjuk, hogy a hű, szerető feleség, illetőleg anyja, gyermek és testvér: Gyémánt Samuné sz. Rosinger Amelie életének 52-ik és boldog házasságának 32-ik évében f. hó 16-án este 9 órakor hosszu szenvedés után a Graz melletti Maria Grünben elhunyt. Drága halottunk földi maradványait f. hó 20-án délután 2 órakor a debreceni pályaudvarból kísérik örök pihenő helyére. Béke lengjen hamvai felett! — Debrecen, 1914. szeptember 18-án. — Gyémánt Samu férje, Rosinger Józsefné sz. Gyémánt Ilonka leánya, Rosinger Lajos apja, Ernst Vilmosné sz. Rosinger Hermina, Rosinger József, dr. Radák Henrik testvérei; Gyémánt Mihály, dr. Gyémánt Jenő, Ernst Vilmos sógorai; Gyémánt Mihályné dr. Gyémánt Jenőné, dr. Radák Henrikné sógorai.

URANIA

Debrecen legnagyobb, legelőkelőbb mozgója
EGYHÁZ-TÉR. — TELEFON 12-51.

Ma utoljára!

KISÉRT A MULT

Társadalmi dráma 3 felvonásban.

A vad határak. Tudományos felv. Deit nagyon és s. Kacagató.

Borzalmak szigete. Amerikai életkép 2 felvonásban.

Belfort és környéke, melyet a német hadsereg elfoglalt.

Poldor és a maoskák. Bohózat.

Folytatódagos bemenet.

Vasárnap délután 3 órától 7-ig félhelyárak, 7 órától rendes helyárak.

Kétfő — Kedden

A SZINÉSZ

Társadalmi dráma 3 felvonásban.

Fióközlet: Arany
Janos-utcza 15. sz.

Fehérneműt, csipkefüggönyöket, női bluzokat legszebben tisztít
FEUERSTEIN MOSÓINTÉZETE PIACZ-UTCZA 63. SZÁM.

Telefon: Fióközlet
732. Főüzlet 11-57.

— **Herczeg János meghalt.** A debreceni tanítósnak mesztora, **Herczeg János** igazgató-tanító ma meghalt. — Halála széles körben kelt általános, mély részvétet, mert Herczeg Jánost, a társaságok kedvelt, tisztelettel körülvevett János bácsiját mindenki szerette. Ötvenkét évi tanítókodása alatt nemzedékeket nevelt föl, nemcsak az írás-olvasás tudományára tanítván a keze alatt volt ifjúságot, hanem igyekezvén az ő sovén magyarságát és érzelmeit is átültetni beléjük. A 74 éves öreg ur az utolsó időkig munkálkodott, tanított és részt vett a közügyek tárgyalásában. Mint törvényhatósági bizottsági tag, szorgalmasan eljárhatott a közgyűlésekre is, amelyeknek ő magyar ruhájában tipikus debreceni alakja volt. Föl is szólalhatott, még többször egy-egy sajátos megjegyzést hallatván. Haláláról úgy a család, mint a református egyház gyászjelentést bocsátott ki. — Temetése hétfőn, szeptember 21-én délután 3 órakor lesz. A gyászszertartás az ispotályi templomban lesz, a kopsorót a Kossuth-utcai temetőben helyezik el.

— **A vendéglősök, kávéosok ipartársulata** ma Márkus Jenő elnöklése alatt ülést tartott, amelyen készségeken tudomásul vették a főkapitány rendeletét, mely szerint a háborús viszonyokra tekintettel a kávéházi és vendéglői zenélés este 11-ig tarthat. A hadba vonultak javára kibocsátott 2 filléres blokkokból a társulati tagok 5000 darabot adtak el, az elszámolás most folyik. — Németh Titusz indítványára a Vörös Kereszt Egylet javára az értekezleten 100 koronát gyűjtöttek, mely összeghez hozzájárultak: Erős Jakab 20, Németh Titusz 15, Gömöry Menyhért 15, Márkus Jenő 10, Haasz és Zsedely 10, Fürst Béla 6, Borgida Farkas 5, Böhm Ferenc 5, Rosenberg Simon 4, Mészáros István 2, Farkas József 2, Juhász Sándor 2, Lengyel Miklós 4 koronát.

— **A polgárörök fogadalma.** A polgáröröknek azok a tagjai, akik tegnap akadályozva voltak a fogadalom letételében, ma délután megjelentek Rostás István rendőr-főkapitánynál és letették a fogadalmat, átvetették az igazolványukat és a jelvény-szalagot, majd aláírták az ívet.

— **A jókedvű huszárok.** Egyik olvasónk írja az alábbi kedves eseteket: Kraszniknál történt, hogy az egyik közhuszár pipázva indult a nagy rohamra. Kurtaszáru és füstölő pipáját az agyarára vágta és kipirult arccal rántotta ki kardját. A hadnagy rákiáltott:

— Tedd el a pipádat, ha attackba mégy! A huszár pőfékelve felelt vissza:

— Nem zseniroz ez engem, hadnagy ur! Egy óra múlva két hatalmas kozákkal tért vissza. Nem kapott sebet, nem volt rajta semmi változás: csak a pipáját vágta jobb oldalról bal oldalra.

A másik eset Szerbiában történt: Losni-

ca alatt elcsipett egy fekete képő honvéduzsár egy kis termetű komitácsit. Nyakon ragadta és fölrántotta maga mögé a nyeregbe. Ezzel azonban nem elégedett meg, hanem utánavágtatott a menekülő ellenségnek és bátran kaszabolta a futókat. Mikor visszatért élő zsákmányával, megkérdezték tőle, hogy mert ilyen veszedelmes feladatra vállalkozni. A huszár rántott egyet a vállán, aztán rámutatott teljes megvetéssel a komitácsira:

— Azt akartam, — mondta — hogy lassa ez a nyavalyás, hogy futnak honfitársai.

— **A Félix-fiúddobban** a következő vendégek vannak: Özv. Bagos Lajosné ref. internátus-igazgatóné és kísérelője Nagyváradról, dr. Roth Sándor hadnagy harctéri sebesült Budapestről, Rencz József gyáros és családja Dunacsékről, Winter Károlyné és leánya Nagyváradról, Preisz Fülöp kereskedő és családja Nagyszalontáról, Puskás Károly dohánygyári igazgató és neje Debrecenből, Szilágyi István szöv. pénztárnok Békés, ifj. Klein Ferenc kereskedő Orosháza, Belcs Ágoston gör. kat. esperes és neje Simánd, dr. Schwimmer Márton körorvos Belényes, Tölgyessy Károly kápt. uradalmi intéző Darusziget, Boscsánczy Gerő kereskedő Marosvásárhely, dr. Kovács József v. tiszt. főorvos és neje Nagykároly, Vajna Imre földbirtokos és családja Zsáka, Fabinyi Gusztáv főhadnagy harctéri sebesült Kolozsvár, Dénes Manoné, Friedmann Hermin magánzók Marosvásárhely, Papp Viktor gör. kat. lelkész, Magyarkecz, Zajgha Béla tanító Körösladány, Tabák Sámuelné vendéglősné Békés, Kulcsár Mecsey Emeline főhadnagyné Debrecen, Bakonyi János iparos Kolozsvár, Faudly Józsefné körjegyzőné Székelyhid, Mészáros József ipartestületi elnök és neje Nagyvárad.

— **A fakompetencia kiadása.** A városi tanács legutóbb tartott ülésén hozott határozata értelmében értesíti most a lakosságot, hogy a polgári failletőségnek, mely a monostori erdei faraktárból adatik ki 26 kor., azaz huszonhat korona méterölnkénti árban, kiváltási határnapja 1914. december 31., a faraktárból elszállítás véghatárnapja 1915. január hó 15. napjában állapított meg, ezen határnapok be nem tartásával az illetmény-fához jogosultság elvesz.

— **Tankönyvek** féláron Harmathynál.

— **A Népiroda munkásközvetítési osztályánál** szeptember hó 19-én volt:

Munkáskínálat: Asztalos 56, ács 21, bádogos 12, borbély 6, betonos 1, cipész és csizmadia 53, cukrász 1, dajka 4, elektrotechnikus 1, fémestergályos 2, fűszeres 4, földmunkás 8, gazdasági munkavezető 17, gépész 50, gyári munkás 89, kazánfűtő 17, kályhás 1, kefékötő 9, kárpitos 5, kovács 27, kerégyártó 17, kőműves 81, könyvkötő 1, könyvnyomdász 9, kertész 1, lakatos 56, mázoló 10, mészáros 2, minden 13, molnár 5, mezei munkás 295, mezőgazdasági cseléd 20, napszámos nő 129, papucsos 2, palafedő 2, pincér 2, rajzoló 4, reszelővágó 1, ruhafestő 1, sütő 1, magyarszabó 7, németeszabó 41, szobafestő 9, szijgyártó 1, szerelő 17, szakácsnő 7, házmester 2, üzleti alkalmazott 38, varrónő 12, géplakatos 8, kereskedő 5, kocsis 6, napszámos 25. Összesen 1176.

Munkáskereslet: Raktárba 200, kovács 6, mezőgazdasági munkásnő 10, kondás 1, gulyás 1, béres 6, szabó tanonc 1, csizmadia tanonc 1, csizmadia segéd 8, cipész segéd 21, borbély 4, kerégyártó 3, minden 2, szakácsné 1, kovács 6, kertész 1. — Összesen 303.

Varróiskola megnyitás!!

Szívesen hozom az érdeklődő urhölgyek tudomására, hogy engedtem a több oldalról megnyilvánult óhajnak és varróiskolát nyitottam, melyben egy általam évek óta kidolgozott és kipróbált kitűnő módszer szerint tanítok szabni, varrni: úgy, hogy az eredményhez kétség nem férhet. Ez iskola folyó év október 1-én nyílik meg. Jelentkezést naponta szívesen lát

Faszkasné Weiss Margit
Piac-utca 30. szám.

Vidékről
apróhirdetéseket legelőszörbb postautalványval feladni. Az apróhirdetés szövege a postautalvány szelvényén elfér. — Zárt levélben is lehet; akkor a hirdetés ára levélbélyegben esatolandó.

A Debreceni Független Ujság
telefon számai:
Szerkesztőség 3-39
Kiadóhivatal 3-39 és 18
Nyomda 18
Apróhirdetésre telefonon felvilágosítással nem szolgálunk

**A DEUTSCH-
Hutalekben tescheni vaj,
Andrássy vaj, írósvai és
gvego vajas lipótól turó
mindennap kapható.**

**SZEVEDI PAPIKA-
különlegességek** órási
raktára LINDENFELD J.
JENO fűszer- és gyarmat-
ára nagykereskedésében
pénzügyi palota. Telefon
79. sz.

Német
kisasszony, ki gyermekek mellett volt, háztartásban jártas kerestetik. Telefon 443.

Különbejárata
két szoba központi fűtéssel, villanyvilágítással butorozatlanul esetleg butorozva azonnal kiadó. Felvilágosítást ad Verbőczy-utca 2. szám alatt, II. kapunál a házmester.

Nyelvmester
lakás vagy ellátás ellenében órát adna. Timár-utca 19. Fehérné lakása.

Keresek
megvételre egy 3-mas jókarban levő pénzszekrényt. Cím a kiadóhivatalban.

2-3 iskolai tanulót

teljes ellátásra (kóser koszt) elfogad özv. Klein Dávidné, Arany János-utca 16. szám.

Lapkihordók

magas jutalék mellett jelentkezzenek Piac-utca 49. sz. II. udvar, I. em. reggel 9 órától.

Tábori borítékok
2 fillérjével kaphatók a kiadóhivatalban.

Hirdetmény.

A „Debreceni Kereskedelmi Részvénytársaság“ felszámolása elhatározatván és törvényesül bejegyeztetvén, felhívjuk a társaság hitelezőit, hogy követeléseiket ezen hirdetmény harmadszori közzétételétől számított hat hónap alatt érvényesítsék.

Debreczen, 1914 szeptember 18-án.

A felszámoló-bizottság.

Intézeti fehérneműek fiúk és leányok részére

ingek — nadrágok — zsebkendők
kötények — asztalneműek — paplanok
matraok

Donogán és Somossynál
DEBRECZEN, Kistemplombazár

Falusz Károly
polgári és katonai cipész
Debreczen, Csapó-u. 41.
Mérték után készítek tiszturaknak és egyéves önkénteseknek cipőt és csizmát szabályszerűen. — Raktáron tartok műhelyben készült legjobb minőségű férfi-, női és gyermekcipőket.

Kapucédulák
bármilyen felírással kaphatók a kiadóban.

Kiadó
novemberre 5 szobás modern lakás fűrdőszobával, tiszta, egészséges. Simonffy-utca 11.

A ref. egyház bérpalotájában
(Hatvan-utca 1. szám, I. lépcső, I. em. 3. sz. alatt) egy modern tágas esetleg 2 szoba különbejárattal előszobával — garcon lakásnak vagy irodának azonnal kiadó. A nap folyamán bármikor megtekinthető.

KÖLCSÖN

sorsjegyre, értékpapírra és I-rendű vidéki takerékpénztári részvényekre

Konvertált jelölőre 140 K
Kassai sorsjegyre . . . 50 :
Ost. vörös kereszt s. . . 40 :
Olasz vörös kereszt s. . . 30 :
Erszöbet sorsjegyre . . . 7 :
Jászai . . . 10 :
Bazilika . . . 20 :
Magy. vörös kereszt s. . . 20 :

A kölcsön apró részletekben törlesztendő. Ha sorsjegyet bárhol zálogban vannak, úgy a letétjegy beiktatása ellenében a kölcsönt a fenti összegre fölemeljük. Részletekértére vásárolt, de még ki nem fizetett sorsjegyeket kiváltjuk és rájuk fenti kölcsönt adjuk.

A Debreceni Készlet Kölcshivatalát Kász-Társ. bankkezelésén SIMONFFY-UTCA 11. SZÁM. Telefon 298. Alapítási év 1878.

KIADÓ gargonlakás.

Az Egyház-tér 8. sz. a házban két utcai szoba, kapu alatt külön bejárattal, butorozva vagy üresen november elsejére kiadó. Továbbá kiadó egy kitching borpáncs is. Értekezhetni ugyanott Gáll Vilmos bír. végrehajtónál.

URANUS
Korona-Passage Telefon 3-20.

Ma utoljára
A vasszekevény titka
Társadalmi dráma 2 felvonásban.
Poldor mint levélhordó. Kacagató.
A vagyonos nagybácsi. Humoros.
APA ÉS FIU. Katonai történet 2 felvonásban.
Palika nagyon falánk. Bohózat.
Crotenaj és vidéke. Olasz tájkép.

Egyszeres helyárak: Páholy 4 személyre 2HK 50 fillér. Zsólye, zártazék 50 fillér. I. hely 30 fillér. II. hely 20 fillér.

Előadások: Vasárnap d. u. 3 órától 12-ig folytatólagos bemenettel.

HÉTFŐN — KEDDEN
Teljesen új műsor!!!